



# Polisi Dynodi

CHWEFROR 2018



Cymeradwywyd y fersiwn (1) hon o Bolisi Dynodi Cymwysterau Cymru gan y Bwrdd Rheoli ar 17 Ionawr 2018.

Mae adran 47 o Ddeddf Cymwysterau Cymru 2015 ("y Ddeddf") yn ei gwneud yn ofynnol i Cymwysterau Cymru (y cyfeirir ato wedi hynny fel 'ni') lunio datganiad polisi sy'n nodi ei swyddogaethau, gan gynnwys ei swyddogaethau o ran dynodi.<sup>1</sup> Mae'n rhaid i'r datganiad polisi gynnwys gwybodaeth am faterion sy'n debygol o gael eu hystyried wrth benderfynu p'un a ddylid dynodi math o gymhwyster o dan adran 29, wrth bennu pryd y daw dynodiad o'r fath i rym ac wrth benderfynu p'un a ddylid ei ddirymu.<sup>2</sup>

Byddwn yn adolygu datganiadau polisi ac, os ydym o'r farn ei bod yn briodol o ganlyniad i adolygiad, byddwn yn paratoi datganiadau diwygiedig. Byddwn yn adolygu'r ddogfen hon o leiaf bob 3 blynedd. Gallai adolygiad o'r fath ystyried effeithiolrwydd y polisi ac a yw'n parhau i fod yn gymwys. Disgwylir i'r adolygiad nesaf gael ei gynnal erbyn mis Ionawr 2021 fan bellaf.

Croesewir adborth ar y polisi hwn ar unrhyw adeg. Anfonwch eich sylwadau i [policy@qualificationswales.org](mailto:policy@qualificationswales.org).

---

<sup>1</sup>Adran 47(1)(c), Deddf Cymwysterau Cymru 2015.

<sup>2</sup>Adran 47(2)(b), Deddf Cymwysterau Cymru 2016.

## Egwyddorion Cyffredinol y Polisi Dynodi

Mae'r polisi hwn yn esbonio sut rydym yn arfer ein swyddogaethau mewn perthynas â dynodi cymwysterau. Pan fydd corff dyfarnu a gydnabyddir gennym yn awyddus i un o'i gymwysterau fod yn gymwys i'w ddefnyddio ar gyrsiau penodol a ariennir yn gyhoeddus, bydd y corff dyfarnu fel arfer yn gwneud cais i ni i ddynodi'r cymhwyster.

O dan Adran 34 o'r Ddeddf, os caiff cwrs ei ddarparu neu y bwriedir ei ddarparu gan neu ar ran ysgol, sefydliad neu gyflogwr ar gyfer disgyblion o dan 19 oed, ni ddylai'r cwrs hwnnw gael ei ariannu'n gyhoeddus oni bai ei fod yn arwain at gymhwyster sydd wedi'i gymeradwyo neu ei ddynodi gennym ni. Yr unig eithriadau i hyn yw cyrsiau a ddynodir gan Weinidogion Cymru at ddibenion eu hariannu'n gyhoeddus neu gyrsiau a gaiff eu darparu neu y bwriedir eu darparu ar gyfer person ag anawsterau dysgu. Yn yr achosion hynny, gall y cyrsiau fod yn rhai a ariennir yn gyhoeddus, er nad ydynt yn arwain at gymhwyster a ddynodwyd neu a gymeradwywyd gennym ni.

Nod y polisi hwn yw esbonio dynodi, y materion rydym yn debygol o'u hystyried wrth ddynodi cymwysterau a'n dull gweithredu o ran tynnu dynodiad yn ôl.

### **CYNNWYS**

#### **DIFFINIO DYNODI**

#### **MATERION Y BYDDWN YN EU HYSTYRIED WRTH BENDERFYNU DYNODI CYMWYSTERAU**

#### **GWEITHDREFNAU AR GYFER GWNEUD CAIS I DDYNODI CYMHWYSTER**

#### **AMSERLEN AR GYFER DYNODI**

#### **DIRYMU DYNODIAD**

#### **TREFNIADAU TROSIANNOL**

## Diffinio dynodi

1. Dynodi yw un o'r ffyrdd y gallwn ystyried cymhwyster yn un sy'n gymwys i'w ariannu'n gyhoeddus yng Nghymru. Dim ond cyrff dyfarnu a gydnabyddir gan Cymwysterau Cymru a all wneud cais i ddynodi cymwysterau. I gael rhagor o wybodaeth am gael eich cydnabod gan Cymwysterau Cymru, cyfeiriwch at ein dogfen [Polisi Cydnabod](#).
2. Mae cymwysterau dynodedig yn gymwys i'w defnyddio ar gyrsiau addysg neu hyfforddiant a ariennir yn gyhoeddus i ddysgwyr o dan 19 oed. Er ein bod yn penderfynu, drwy ddynodi neu gymeradwyo cymwysterau, a yw cymhwyster yn

gymwys i'w ddefnyddio ar raglenni dysgu a ariennir, mae penderfyniadau ynghylch ariannu rhaglenni o'r fath yn cael eu gwneud gan Lywodraeth Cymru. Llywodraeth Cymru sy'n pennu ei pholisïau ar ariannu mathau gwahanol o ddarpariaeth. Dylai darparwyr dysgu gyfeirio at y wybodaeth y mae Llywodraeth Cymru yn ei rhoi iddynt wrth benderfynu pa gyrsiau neu raglenni dysgu i'w darparu.

3. Gall cyrff dyfarnu gyflwyno ceisiadau i ddynodi eu cymwysterau i ni. Byddwn yn asesu ceisiadau yn unol â'r polisi hwn a'r ddogfen Rheolau am Geisiadau i Ddynodi Cymwysterau.
4. Fel arfer, mae cymwysterau dynodedig hefyd ar gael i ddysgwyr y tu allan i Gymru.

### **Materion y byddwn yn eu hystyried wrth benderfynu a ddylid dynodi math o gymhwyster**

5. Dim ond pan fyddwn yn fodlon bod y gofynion canlynol wedi'u bodloni y byddwn yn dynodi math o gymhwyster corff dyfarnu a gydnabyddir:
  - i. byddai'n briodol i gwrs addysg neu hyfforddiant sy'n arwain at y cymhwyster hwnnw, ac a gaiff ei ddarparu neu y bwriedir ei ddarparu gan neu ar ran ysgol, sefydliad neu gyflogwr, gael ei ariannu'n gyhoeddus.
  - ii. mae'n briodol ar hyn o bryd i ni ddynodi'r cymhwyster, yn hytrach na chyhoeddi meini prawf cymeradwyo ar ei gyfer;
  - iii. nid yw'r cymhwyster yr un peth â chymhwyster sydd wedi'i gymeradwyo gennym ar hyn o bryd neu gymhwyster y mae gennym feini prawf cymeradwyo cyhoeddedig ar ei gyfer, neu'n debyg iddo. Wrth benderfynu hyn, gallwn ystyried nifer o ffactorau, gan gynnwys y canlynol ond nid y rhain yn unig:
    - I. Maes pwnc sector
    - II. Diben ac unrhyw is-ddiben
    - III. Cynulleidfa (ystodau oedran a lefelau)
  - iv. mae'r cymhwyster yn berthnasol i gyd-destun polisi sefydliadol a chyhoeddus Cymru;
  - v. mae'r cymhwyster yn briodol ar gyfer ystodau oedran ymgeiswyr posibl. Yn arbennig, os caiff y cymhwyster ei ddyfarnu'n bennaf i gwrs addysg neu hyfforddiant a astudir fel arfer gan ddysgwyr cyn 16 oed, ni ddylai'r

cymhwyster dystio cymhwysedd galwedigaethol na chanolbwyntio ar alwedigaethau penodol;

- vi. nid yw'r cymhwyster wedi'i gynnwys ar ein [Rhestr o Gymwysterau Blaenoriaethol](#) ar hyn o bryd; ac

## Gweithdrefnau ar gyfer gwneud cais i ddynodi cymhwyster

6. Byddwn yn ystyried ceisiadau i ddynodi cymwysterau gan unrhyw gorff dyfarnu a gydnabyddir gennym.
7. Fel sy'n ofynnol o dan Adran 33 o'r Ddeddf, rydym yn cyhoeddi rheolau am geisiadau i ddynodi cymwysterau. Mae'r rheolau hyn yn nodi ar ba ffurf y dylai ceisiadau fod, beth y dylent ei gynnwys, ym mha ffordd y dylai cyrff dyfarnu eu cyflwyno a pha dystiolaeth y dylent eu darparu. Mae'r rheolau hyn i'w gweld yn ein dogfen Rheolau am Geisiadau i Ddynodi Cymwysterau.
8. Efallai y byddwn yn cyhoeddi rheolau penodol am geisiadau i ddynodi mathau gwahanol o gymwysterau. Er enghraifft, dim ond i Gymwysterau TGAU y gall rhai rheolau fod yn gymwys.
9. Gall cyrff dyfarnu gyflwyno eu ceisiadau i ddynodi cymwysterau drwy ein cronfa ddata ar-lein, sef 'Cymwysterau yng Nghymru' (QiW) ar y wefan ganlynol:

[qiw.cymru](http://qiw.cymru)

10. Wrth wneud cais i ddynodi cymhwyster, bydd angen i gorff dyfarnu ddarparu tystiolaeth sy'n dangos bod y cymhwyster yn bodloni gofynion penodol. Yng nghyd-destun dynodi, gallwn bennu gofynion tystiolaeth penodol sy'n gysylltiedig â chynllunio a datblygu cymwysterau, fel yr amlinellir yn Adran E o'r Amodau Cydnabod Safonol.
11. Yn gyffredinol, nid yw'r dystiolaeth a gaiff ei hasesu fel rhan o'r broses ddynodi yn dangos a yw corff dyfarnu yn cydymffurfio â'r Amodau Cydnabod Safonol neu beidio. Fodd bynnag, lle y bo'n briodol, gall y dystiolaeth hon lywio ein gweithgarwch monitro.
12. Gallwn ddynodi cymhwyster at ddiben penodol pan fyddwn o'r farn bod hynny'n briodol, a byddwn yn ystyried amgylchiadau'r dysgwyr y gellir dyfarnu'r cymhwyster dynodedig iddynt wrth wneud hynny. Er enghraifft, gallwn ddynodi rhai cymwysterau fel rhai nad ydynt yn gymwys i'w defnyddio heblaw ar

raglenni dysgu i ddysgwyr 18 oed a throsodd oherwydd gofynion iechyd a diogelwch.

13. Ar ôl i ni ystyried y cais a gyflwynwyd gan gorff dyfarnu i ddyfarnu cymhwyster, byddwn yn cysylltu â'r corff dyfarnu hwnnw drwy QiW i roi gwybod iddo am ein penderfyniad. Ar ôl i gymhwyster gael ei ddynodi gennym, bydd yn cael ei restru ar QiW fel cymhwyster o'r fath.

## Amserlen ar gyfer dynodi

14. Pan fyddwn yn dynodi cymhwyster, byddwn yn dweud ar ba ddyddiad y mae'r dynodiad yn dod i rym ac ar ba ddyddiad y bydd y dynodiad yn gorffen. Gall dyddiad gorffen y dynodiad amrywio, gan ddibynnu a yw at ddibenion derbyn dysgwyr newydd neu ardystio dysgwyr.<sup>3</sup>
15. Gall corff dyfarnu nodi'r dyddiad gorffen sy'n well ganddo yn ei gais. Gall corff dyfarnu hefyd wneud cais i ehangu cyfnod dynodi cymhwyster cyn i'r dynodiad orffen.
16. Fel arfer, byddwn yn dynodi cymhwyster am uchafswm o bum mlynedd (hynny yw, bydd y dyddiad gorffen gweithredol bum mlynedd ar y mwyaf o'r dyddiad dechrau). Wrth benderfynu pa mor hir y bydd y dynodiad yn para, byddwn yn ystyried y materion canlynol:
  - I. A yw'r cymhwyster yn rhan o waith adolygu neu ddiwygio'r sector<sup>4</sup>;
  - II. Canfyddiadau gweithgarwch rheoleiddio
  - III. Dyddiad gorffen a ffefrir gan y corff dyfarnu, fel a nodir yn eu cais.
17. Yn ogystal, ni fydd cymhwyster yn un dynodedig mwyach os byddwn wedi rhoi'r gorau i gydnabod y corff dyfarnu sy'n ei ddarparu, neu os byddwn yn cymeradwyo'r cymhwyster wedi hynny. Mewn amgylchiadau o'r fath, byddwn yn rhoi gwybod i'r corff dyfarnu ar ba ddyddiad y bydd y dynodiad yn gorffen.

---

<sup>3</sup> Er bod Deddf Cymwysterau Cymru yn nodi un dyddiad gorffen yn unig, ceir dau ddyddiad gorffen ar gyfer y dynodiad, sef Dyddiad Gorffen yr Ardystiad a'r Dyddiad Gorffen Gweithredol. Mae Dyddiad Gorffen Gweithredol dynodiad yn nodi na all unrhyw ddysgwyr newydd gofrestru/sefyll prawf ar gyfer cymhwyster ar ôl y dyddiad hwn. Fodd bynnag, gall ymgeiswyr presennol gwblhau'r cymhwyster tan Ddyddiad Gorffen yr Ardystiad. Y Cyfnod Ardystio yw'r enw a roddir ar yr amser rhwng y Dyddiad Gorffen Gweithredol a Dyddiad Gorffen yr Ardystiad. Mae Dyddiad Gorffen yr Ardystiad yn golygu bod y cymhwyster wedi gorffen ar ôl y dyddiad hwn. Ni chaiff y cymhwyster ei ddyfarnu i unrhyw ddysgwyr ac ni fydd unrhyw ysgol na choleg yn cael arian cyhoeddus i'w addysgu ar ôl y dyddiad hwn.

<sup>4</sup> Mae Cymwysterau Cymru yn adolygu cymwysterau'n rheolaidd o ran sectorau economaidd penodol. Gall yr adolygiadau hyn arwain at benderfyniadau sy'n ceisio osgoi achosion o ddyblygu yn y sector penodol hwnnw. I gael rhagor o wybodaeth am ein hadolygiadau o'r sector, gweler ein [Strategaeth Cymwysterau Galwedigaethol](#)

18. Gall corff dyfarnu hefyd wneud cais i ehangu cyfnod dynodi cymhwyster neu dynnu'r dynodiad yn ôl cyn iddo orffen.

## Dirymu dynodiad

19. O dan Adran 32 (Dirymu Dynodiadau Adran 29) o'r Ddeddf, gallwn ddiddymu dynodiad adran 29.
20. Wrth benderfynu a ddylid dirymu dynodiad, byddwn yn ystyried y materion canlynol:
  - i. p'un a ydym yn darganfod, ar ôl dechrau'r dynodiad, fod cymhwyster dynodedig yr un peth â chymhwyster rydym wedi'i gymeradwyo eisoes neu'n debyg iddo, neu sydd wedi'i restru ar y Rhestr o Gymwysterau Blaenoriaethol;
  - ii. p'un a yw'r cymhwyster dynodedig yr un peth â chymhwyster rydym wedi'i gymeradwyo ers y dyddiad gwreiddiol pan wnaethom ddynodi'r cymhwyster (er enghraifft, pan fyddwn yn ceisio cyfyngu ar gymwysterau) neu'n debyg iddo;
  - iii. p'un a ydym o'r farn bod corff dyfarnu wedi methu â chydymffurfio â'n Hamodau Cydnabod Safonol ac rydym wedi tynnu ei gydnabyddiaeth yn ôl; neu
  - iv. p'un a yw gofynion sgiliau mewn sector cyflogaeth perthnasol wedi newid yn sylweddol ers y dyddiad dynodi, fel y bydd yn effeithio'n negyddol ar werth y cymhwyster i ddefnyddwyr.
21. Os byddwn yn bwriadu dirymu dynodiad, byddwn yn rhoi hysbysiad o'n bwriad i wneud hynny i'r corff dyfarnu perthnasol. Bydd yr hysbysiad yn gwneud y canlynol:
  - i. egluro pam rydym yn cynnig dirymu'r dynodiad; a
  - ii. nodi dyddiad gorffen arfaethedig y dynodiad.
22. Bydd gan gorff dyfarnu sy'n cael hysbysiad o'n bwriad i ddirymu dynodiad y ddau opsiwn canlynol:
  - i. Cyflwyno sylwadau a/neu wrthwynebiadau i Cymwysterau Cymru ynghylch y cynnig i roi'r cyfarwyddyd. Caiff y corff dyfarnu gyfnod nad yw'n llai nag 20 diwrnod gwaith i wneud hynny (o ddyddiad yr hysbysiad o fwriad) ac, wrth benderfynu p'un a ddylid rhoi'r cyfarwyddyd ai peidio, ystyriwn unrhyw sylwadau a wnaed gan y corff dyfarnu.

- ii. Gwneud dim, ac os felly, bydd Cymwysterau Cymru yn aros tan fod y cyfnod dan sylw (sef 20 diwrnod gwaith o leiaf) wedi dod i ben, ac yna'n mynd ati i wneud penderfyniad terfynol ynghylch rhoi'r cyfarwyddyd ai peidio.
23. Ar ôl ystyried sylwadau'r corff dyfarnu perthnasol, os penderfynwn ddirymu dynodiad adran 29, byddwn yn rhoi gwybod iddo am ein penderfyniad a phryd y bydd y dynodiad yn cael ei ddirymu. Byddwn yn cyhoeddi hysbysiad o'r penderfyniad ar ein gwefan. Rhaid i'r hysbysiad hwn gael ei roi cyn neu ar ôl yr 31ain o Ragfyr yn y flwyddyn y caiff y penderfyniad ei wneud. Ni fydd y dynodiad mewn grym mwyach ar y 1af o Fedi yn y flwyddyn ddilynol, sy'n golygu y bydd gan gorff dyfarnu isafswm o 8 mis rhwng yr adeg pan gafodd wybod am y dirymiad a'r adeg pan fydd yn dod i rym.

### **Trefniadau trosiannol**

24. Pan fydd dynodiad yn gorffen yn gynt na'r disgwyl – er enghraifft, os caiff cymwysterau o'r math hwnnw eu cymeradwyo gennym wedi hynny – byddwn yn ystyried y trefniadau y mae angen eu rhoi ar waith i ddiogelu dysgwyr sydd eisoes yn astudio neu sy'n disgwyl astudio ar gyfer y cymhwyster. Er enghraifft, gall fod yn briodol yn ein barn ni barhau i ymdrin â chymhwyster fel un dynodedig tan ddyddiad a bennir gennym. Gallwn barhau i ddynodi cymwysterau yn y cyfnod rhwng cymeradwyo cymhwyster blaenoriaethol cyfyngedig a'i gyflwyno gyntaf.